

β ΒΕΤΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ BIENNALE BENETIAS 2014

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΙ Stephan Buerger, Δήμητρα Κατσώτα, Πέτρος Μπαμπασίκας, Νίκος Σμυρλής

Η ΠΡΟΤΑΣΗ β ΒΕΤΑ be•ta (bā'tə, bē'•-)

ουσ.

1. Σκυρόδετη βάση
2. Θραύσματα
3. Ψηφιακή έκθεση - Εγχειρίδιο αρχιτεκτονικής

επιθ.

1. Υπό επεξεργασία αλλά σε μεγάλο βαθμό λειτουργικό. Συν. με πρόθεμα 'in': 'in beta'. Αναφ. συστήματα λογισμικού, σε δύο στάδια δοκιμών: Άλφα (εσωτερικό) και Βήτα (εξωτερικό). Έκδοση Beta: γενικά απευθυνόμενη σε επίλεκτη ομάδα πελατών
2. Οπδήποτε το νέο και πειραματικό

Το κτήριο Domíno αποτελεί κύτταρο της μεσογειακής μητρόπολης, βασική έκφραση και φορέα του μοντερνισμού στο ανθρωπογενές τοπίο, καταλύτη της όξυνσης και αποδιοργάνωσής του σε γιατί, έκλυσμα, αέναο εργοτάξιο παράταιρων μερών. Η εφαρμογή, στην Ελλάδα, του μοντέρνου ιδεώδους σε ένα ακραίο τοπίο λαϊκού μοντερνισμού χρησιμοποιεί με επιτυχία τον σκελετό του Domíno -ως μόνη από τις 5 αρχές του- μεταμορφώνοντας την κατοικία σε αυτάρκη, εξειδικευμένη γεννήτρια μικροοικονομίας και δοχείο κατοίκησης. Πρώτη ύλη, βασική τεχνολογία, πολιτισμικό πλαίσιο και αναγκαία συνθήκη του Domíno-Μοντερνισμού αποτελεί το σπλισμένο σκυρόδεμα.

άποψη του Παρθενώνα, 2013

Το μπετόν αρμέ είναι η ανάμειξη, επάλειψη, ενίσχυση, μπλάστρωμα και ίχνος του εκμαγείου: το σιδέρωμα, η αναμονή, το ανεκτέλεστο και ανεπίσημο: η οριζόντια δημοκρατία, ο κοινόχρηστος πυρήνας και το κατακόρυφο κενό: η εύκρατη λησμονιά, το οικείο παλίμψηστο και η μοριακή αδράνεια του ελληνικού δομημένου χώρου.

Οι νέοι αρχιτέκτονες δημιουργούν μέσα στα ερείπια του Μοντέρνου: στην ακραία οικολογία, ερειπιώδη υποδομή και ζωηρό εσωτερικό ενός υπάρχοντος κτηριακού αποθέματος και ήδη διαμορφωμένου τοπίου, όχι σε ελεύθερο χώρο, ούτε σε καθαρό έδαφος. Δουλεύουν 'έξω από το κουτί', πέρα από την προόδο, την ανάπτυξη, την προσμονή, μετά την ουτοπία, τη μαζικότητα και την οικουμενικότητα, σε ένα μωσαϊκό δίκτυο έξυπνων μονάδων, σε ένα πλαίσιο ανοικτού κώδικα, ευεργετικής καινοτομίας και ρήξης των ιδεών από τις μορφές τους. Σχεδιάζουν και εκτελούν μία αρχιτεκτονική εκτάκτου ανάγκης σε μόνιμη Beta version.

Στο εκτενές γιατί του Domino-Μοντερνισμού, στον σκελετό και την οικοδομική του σπλισμένου σκυροδέματος, απaráλλαχτη μεν από τη δεκαετία του 30, έξυπνα δικτυωμένη δε ως ψηφιακή πολιτεία, ενεργοποιούνται η επανάχρηση, η κατεδάφιση, η ανάνηψη και η οργάνωση των κοινών: η εφεύρεση καινούργιων πλαισίων συνεργασίας και αναθέσεων: νέες εργαλειοθήκες και έξυπνες μηχανές. Οι αρχιτέκτονες γίνονται θεματοφύλακες της γνώσης τους για τις επόμενες γενιές. Οι εργασίες τους αφορούν την Αρχιτεκτονική και όχι τους ίδιους.

ΕΚΘΕΣΗ β ΒΕΤΑ

Η έκθεση αποτελείται από τρία μέρη: (Α) Βάση, (Β) Θραύσματα, (Γ) ψηφιακό και έντυπο Εγχειρίδιο.

(Α) Βατή κατασκευή από σπλισμένο σκυρόδεμα. Καλύπτει μέρος του δαπέδου και εξωτερικού του ελληνικού περιπτέρου. Απαρτίζεται από περιοχές-επικράτειες του μοντέρνου. Είναι ανάγλυφο διάγραμμα, βατό πρόπλασμα και τοπίο δεδομένων. Η γεωμετρία, υφή, κατασκευή και όγκοι του καταγράφουν ποσοτικά μεγέθη του κτηριακού αποθέματος του ελληνικού Domino¹ (Όψη, Δώμα, Σκελετός, Κατακόρυφος Πυρήνας, Οριζόντια Ιδιοκτησία, Ακάλυπτος, Τομή Δρόμου, Οικοδομικό Τετράγωνο, Αδρανή Τοπία, Οριακά-Εκτός Σχεδίου Κτίσματα). Τα αυτόνομα τμήματά του καλουπώνονται, σιδερώνονται και χύνονται in situ.

άποψη της Αθήνας, 2001

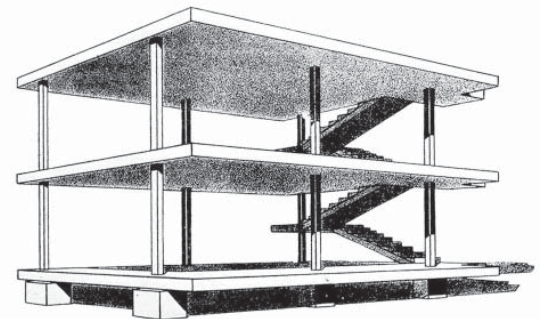
Γιάννης Θεοδωρόπουλος, από τη σειρά The Greek Party, 2013

(B) Αρχιτεκτονικά θραύσματα μεγίστου μεγέθους 3Χ3Χ2 μέτρων. Αποκόπτονται από Ελληνικές κατασκευές προς κατεδάφιση και μεταφέρονται στον χώρο του ελληνικού περιπτέρου.² Εντίθενται σε αναμονές της βάσης και ενθεμένο κάναβο ικριωμάτων. Προεκτείνουν την κίνηση, στάση και περιπλάνηση του κοινού σε αυτούσιους, τυπικούς χώρους της ελληνικής πόλης-κατοικίας, συμπυκνωμένες εκδοχές της Όψης, του Δώματος, του Κτηρίου στο Όριο, κ.ο.κ.

(Γ) Ψηφιακή εφαρμογή και ιστότοπος: 'Εγχειρίδιο Αρχιτεκτονικής Επιβίωσης στην Σύγχρονη Μεσογειακή Μητρόπολη'. Παρουσιάζει το ερευνητικό υλικό, οπτικό περιεχόμενο και κείμενα της έκθεσης. Συμπληρώνει το σκυρόδετο γιατί της βάσης και το μουσείο αναστηλωμένων θραυσμάτων. Οι επισκέπτες ενεργοποιούν, μορφοποιούν και ολοκληρώνουν την πορεία τους, σε smartphones, tablets και συγκεκριμένα σημεία του χώρου, με οπτικοακουστική πληροφορία. Ένας κατάλογος τακτικών ανάλυσης, μεθόδων οργάνωσης και επεμβάσεων στο ερείπιο του Μοντερνισμού.

Η έκθεση '**β ΒΕΤΑ**' λαμβάνει χώρα μέσα στην εργοταξιακή ατμόσφαιρα, ασταθή κίνηση και στοιχειώδη κατοίκηση ενός γιαπιού. Αντιπαραβάλλει την αυστηρή παρουσία, πεισιμώδη παραγωγή, κατασκευαστική αρτιότητα, ιδανική γεωμετρία, πολύτροπη υφή, εξελισσόμενο καλούπι, ηλεκτρονική υποδομή και ενσωματωμένη πληροφορία ενός Μεσογειακού-Domino-Μοντερνισμού με μια αρχαιολογία του μέλλοντος η οποία, σαρωμένη από φορητές συσκευές, ανοίγεται στην ψηφιακή πολιτεία.

L'ossature standard « Dom-ino », pour exécution en grande série

Le Corbusier, Maison Domino, 1914

Κωνσταντίνος Δοξιάδης, Jaqueline Tyrwhitt, Έρευνα για την Αθήνα, 1966

Δημήτρης Πικιώνης, σκαρίφημα οικισμού Αιζωνής, 1951-1954

¹ Τα δεδομένα συλλέγει (από την ελληνική επικράτεια, υπάρχοντες ερευνητικούς φορείς και πανεπιστημιακά αρχεία), οργανώνει και απεικονίζει ειδική ερευνητική ομάδα η οποία καταγράφει πώς το κίνημα του Μοντέρνου επαναδημιούργησε και μετέλλαξε την Ελλάδα μέσα από το κτηριακό απόθεμά της.

² Τα οικοδομικά υλικά και η εργοταξιακή υποδομή της έκθεσης θα χορηγηθούν εξ' ολοκλήρου από ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες, εταιρεία ικριωμάτων και παραγωγής σκυροδέματος. Για τον σχεδιασμό και υλοποίηση της πρότασης θα αναζητηθεί χρηματοδότηση από κοινωφελή ιδρύματα της χώρας και του εξωτερικού.

Στόχος της έκθεσης είναι η διάκριση στη διεθνή κοινότητα και η άρθρωση πρότασης για μια νέα Αρχιτεκτονική επάνω σε υπόβαθρο μορφών του μοντέρνου αποκομμένων από το πλαίσιο και περιεχόμενό τους. Η πρόταση συναιρεί την προβιομηχανική αδράνεια, δεξιοτεχνία και χαμηλή τεχνολογία του σκυροδέματος με την τεχνολογία της πληροφορίας και τις δυνατότητες του ψηφιακού διαγράμματος. Ανάμεσά στα δύο φύονται αρχιτεκτονικές προτάσεις για μια Μεσόγειο που έπεται.

Νίκος Σμυρλής, β ΒΕΤΑ κολάζ, 2014

